

West-Vlaamse Milieufederatie vraagt dringend onderzoek naar gezondheidsrisico's intensieve veeteelt

De West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) heeft vandaag haar dossier 'Intensieve veeteelt en gezondheid omwonenden West-Vlaanderen' aangeboden aan de Vlaamse politieke fracties. Dit gebeurde tijdens een conferentie bij Bond Beter Leefmilieu te Brussel. Met dit dossier biedt de WMF voor het eerst een overzicht van wat gezondheidsrisico's van de intensieve veeteelt kunnen zijn. De WMF wil hiermee niet de wetenschappelijke volledigheid nastreven, maar wel aantonen dat Vlaams onderzoek dringend nodig is.

Dat net de WMF hiermee naar buiten komt, is niet toevallig. West-Vlaanderen behoort immers tot dé absolute wereldtop van intensieve agrarische productie. De groeiende veestapel telt nu al 11,3 miljoen kippen en 3,4 miljoen varkens. Met gemiddeld om de 450 meter een varkensbedrijf en een stijgend aantal gemeenten met bijna 1 miljoen stuks vee, is de provincie de vee-metropool van Europa. Een gelijkende evolutie doet zich ook voor in de Kempen en Noord-Antwerpen.

Deze aantallen, de vermenging van teelten én de verspreide bewoning tussen deze veeteeltsites, zorgen voor groeiend verzet tegen nieuwe stallen. Gezondheid speelt een steeds grotere rol in dit verzet. Maar krijgt op vandaag amper aandacht vanuit het beleid.

Doorgaans komt de ontwikkeling van antibioticaresistentie bij bacteriën in beeld, of de gezondheidsproblemen door fijnstof. Maar de onderzoeken die de WMF samenbracht, duiden echter op een bredere problematiek en roepen, volgens WMF, om diepgaand onderzoek door de overheid.

“De grootste conclusie van dit rapport: er bestaat ofwel geen bevolkingsonderzoek over de gezondheidseffecten voor de mens, ofwel wordt het niet gepubliceerd” volgens de WMF. “Nochtans zou de overheid best alerter mogen zijn: steeds meer infecties door bacteriën blijken steeds moeilijker te behandelen, de resistentie neemt toe door overconsumptie van antibiotica en het milieu (water, bodem, lucht...) is de broedplaats voor deze resistente genen. Dierlijke infecties worden ook minder kieskeurig: de mens lijkt steeds meer in het vizier te komen.” De WMF benadrukt dat de gezondheidseffecten ook de telers zelf blijken te treffen, die het nu veelal al moeilijk hebben, maar zeker ook de kwetsbare groepen lopen groot risico.”

“Naast de persoonlijke impact, willen we ook duiden op de maatschappelijke kosten. Bijvoorbeeld voor ammoniak, een gas dat voornamelijk ontstaat bij de veeteelt en ook vrijkomt bij de bemesting van de akkers. Het werkt vooral in op de luchtwegen en bindt zich met de uitstoot van het verkeer tot secundair fijn stof (ammoniumsulfaat) in de steden. Cijfers uit Vlaamse rapporten* hebben het, voor West-Vlaanderen, over een maatschappelijke kost van meer dan 570 miljoen euro. Dat is de helft van wat het volledige Vlaamse land- en tuinbouwcomplex netto opbrengt (1,2 miljard euro).”

De veeteelt heeft al inspanningen gedaan om emissies te verminderen, maar die blijken niet voldoende. De veeteler wordt door het systeem bijna in de schaalvergroting gedwongen, omwille van de prijsdruk. In die context, staat de intensieve veeteelt in West-Vlaanderen nu voor een nieuwe uitdaging: de gezondheid van de landbouwer en zijn burens. Een structurele aanpak dringt zich op: de huidige milieueisen lijken immers onvoldoende om de gezondheid van de bevolking te garanderen.

Daarom vraagt de West-Vlaamse Milieufederatie aan de verschillende overheden om meer te investeren in onderzoek naar de gezondheidsrisico's, eigen aan de intensieve veeteelt, bij de bewoners en burens van veebedrijven. Daarnaast wil ze dat de overheid onafhankelijk onderzoek beveelt, naar , onder andere, de evoluties in resistentie bij en de verspreidingsroutes van verschillende organismen, eigen aan de intensieve veeteelt en hierover open communiceert. De West-Vlaamse Milieufederatie wil tenslotte ook een debat over een leefbare landbouw voor de boer, maar ook voor de buurt.

*** Referenties:**

- (1) De Nocker L. et al. 'Eindrapport. Actualisering van de externe milieuschadeposten (algemeen voor Vlaanderen) met betrekking tot luchtverontreiniging en klimaatverandering. MIRA/2010/03'. Studie uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij, MIRA, VITO. 2010.(p.111)
- (2) VMM 'Bijlagen Lozingen in de lucht 2000-2014'. VMM. 2015 (p.97)

Uiteraard werden alle referenties in het rapport opgenomen.

Contact

*Bart Vanwildemeersch
West-Vlaamse Milieufederatie vzw
Beenhouwersstraat 7/2
8000 Brugge
tel. 0496 88 23 98
of 050 70 71 07*